

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2007. évi szeptember hó 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A jövedéki orgazdaság vétsége miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntetőügyben az I.r. terhelt védője útján benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálása során a Nyíregyházi Városi Bíróság 42.B.2432/2005/17. számú ítéletét, és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2.Bf.678/2006/4. számú végzését az I.r. terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nyíregyházi Városi Bíróság a 2006. június hó 1. napján meghozott 42.B.2432/2005/17. számú ítéletével az I.r. terheltet 1 rb. tártstettesként, folytatólagosan elkövetett jövedéki orgazdaság vétsége miatt - mint többszörös visszaesőt - 8 hónap börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az I.r. terhelt és védője által bejelentett fellebbezést elbírálva a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 2006. december 15. napján jogerős 2.Bf.678/2006/4. számú végzésével az I.r. terhelt vonatkozásában az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A bíróságok az ügyben - lényegét tekintve - az alábbi tényállást állapították meg:

Az I.r. és (a felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett) a II.r. terheltek 2005. április 11-én a Nyíregyházi HIP Piacon ismeretlen személytől összesen 1209 doboz, 448935.- forint belföldi értékű, magyar adójegyet nem tartalmazó cigarettát; 75 liter, 18000.- forint belföldi értékű gázolajat és 187 liter, 46937.- forint belföldi értékű benzint vásároltak meg. A megvásárolt termékeket az I.r. terhelt tulajdonát képező gépkocsival kívánták elszállítani. Igazoltatás során a rendőrjárőrök az adózás elvont, összesen 513782.- forint belföldi értékű jövedéki termékeket lefoglalták. Az I.r. terhelt lakásán 2005. június 1. napján tartott házkutatás során 3 doboz, 1095.- forint, magyar adójegyet nem tartalmazó cigarettát találtak, melyekhez az I.r. terhelt ismeretlen körülmények között jutott. Az I.r. terhelt vagyoni haszonszerzés végett összesen 514967.- forint belföldi értékű, adózás alól elvont jövedéki terméket szerzett meg.

Az elsőfokú bíróság a jogi indokolás körében a terheltek cselekményét illetően azt rögzítette, hogy a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 1. § (4) bekezdésében írt rendelkezést szegték meg.

A másodfokú bíróság határozatának jogi indokolásában mindkét terhelt terhére, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmáról szóló törvény (az elsőfokú ítéletben felhívott 1. § (4) bekezdésén túlmenően) 15. § (2) bekezdés a/ pontjában és a 17. § (3) bekezdésében írt rendelkezéseinek megszegését róta. Az I.r. terhelt egységes elhatározásból fakadó több cselekményét tekintve azért nem látott okot - a védői érvelés ellenére - a folytatólagosság mellőzésére, mert azok a büntetőjogi keretrendelkezést kitöltő jogszabályban rögzített ugyanazon tilalomba ütköznek.

A jogerős ügydöntő határozat ellen az I.r. terhelt meghatalmazott védője útján nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Ebben részben arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékok helytelen mérlegelése eredményeként állapították meg tényként, hogy a 3 doboz, 1095.- forint értékű cigarettát nem más személy, hanem az I.r. terhelt szerezte meg. Sérelmezte, hogy a bíróságok nem fogadták el a benzin és a gázolaj saját használatra történő megszerzését sem, ezért az elkövetési értéket is tévesen állapították meg.

Az indítványozó szerint a Btk.12. § (2) bekezdésének megsértésével minősítették a 3 doboz cigaretta megszerzését a folytatólagosság egységébe tartozó részcselekménynek, mivel értéke nem éri el a bűncselekmény értékhatárát, a jövedéki orgazdaságnak pedig nincs

szabálysértési alakzata. A cselekmény törvénysértő minősítése törvénysértő büntetés kiszabását eredményezte.

A nyilvános ülésen a védő az indítvánnyal egyezően szólalt fel.

A Legfőbb Ügyészség a BF.962/2007. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt részben alaptalannak, részben törvényben kizártnak tartva - az ítélet hatályában tartására tett indítványt. Álláspontja szerint a tényállás helyességét, megalapozatlanságát kifogásoló részében a felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt. Alaptalan az a hivatkozás, hogy az eljárás bíróságok a büntető anyagi jog szabályának megsértésével minősítették a terhelt cselekményét folytatólagosan elkövetettként, az adózás alól elvont termékek értékét tévesen állapították meg, és ezért a kiszabott büntetés törvénysértően súlyos.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett a Legfőbb Ügyészség indítványával abban, hogy a felülvizsgálati indítvány a bizonyítékok mérlegelését, a tényállás megállapítását vitató részében a törvényben kizárt.

A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható (Be.423. §.). Ezért nem vitatható, hogy az I.r. terhelt szerezte meg a lakásán lefoglalt 3 doboz magyar zárjegy nélküli cigarettát.

Nem ad lehetőséget a felülvizsgálatra a védelem által hivatkozott Be.4. § (2) bekezdésében írtak megsértése.

A Be.416. § (1) bekezdés c/ pontjában felsorolt, ún. abszolút hatályú eljárási szabálysértések esetén van helye felülvizsgálatnak. A hivatkozott szabálysértés - megléte esetén - sem minősül felülvizsgálati oknak.

A felülvizsgálati indítvány ezt meghaladó részében sem alapos.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 311/A. § (1) bekezdése szerint, aki vagyoni haszonszerzés céljából más által jövedéki adózás alól elvont terméket megszerez, tart, felhasznál, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, a jövedéki gazdaság vétségét követi el.

A büntető törvénykönyv rendelkezéséből következik, hogy e bűncselekmény elkövetési tárgya a más által jövedéki adózás alól elvont jövedéki termék. A jövedéki termék fogalmát a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban Jöt.) 114. §-a határozza meg.

Jövedéki termék a Jöt.3. § (2) bekezdés a/ pontja alapján az ásványolaj. Ásványolaj az olyan termék, amelyet belső égésű motorok üzemanyagaként vagy üzemanyagok adalékaként vagy hígítóanyagként,

továbbá tüzelő-, fűtőanyagként kínálnak, értékesítenek vagy használnak fel (50. § (2) bekezdés).

A 3. § (2) bekezdés g/ pontja szerint a dohánygyártmány is jövedéki termék.

A 114. § (2) bekezdés b/ pontja szerint adózás alól elvont termék, amelynek adózott voltát birtokosa, felhasználója számlával, egyszerűsített számlával, illetve más, hitelt érdemlő módon nem tudja igazolni, és - a c/ pontra figyelemmel - az e törvény szerint zárjeggyel ellátandó, de zárjegy nélküli dohánygyártmány.

Az irányadó tényállás szerint a terheltek a nyíregyházi piacon ismeretlen személytől vásárolták az 1209 doboz zárjegy nélküli cigarettát, a 75 liter gázolajat és a 187 liter benzint. A vásárlás körülményeiből egyértelmű, hogy ezen termékek adózott volta számlával nem volt igazolható, tehát a terheltek adózás alól elvont jövedéki terméket szereztek meg. A bűncselekmény tényállásszerű megvalósulásához a vagyoni haszonszerzés céljából történő megszerzés, stb. szükséges. A vagyoni haszonszerzési célzat akkor állapítható meg, ha a megszerzés, tartás, stb. révén a terhelt anyagi-vagyoni helyzetében pozitív változás következik be.

Nincs jelentősége annak, hogy a vásárlás saját vagy más célra (tovább értékesítés) történik, ugyanis a jövedéki orgazdaság vétsége a tényállásban írt megszerzéssel befejezetté válik.

A bűncselekmény értékhatárát a Btk. nem határozza meg. A Btké.27. § (2) bekezdés b) pontja szerint nem valósul meg bűncselekmény, ha a jövedéki orgazdaság esetén a jövedéki termék összege nem haladja meg az 50000.- forintot. Ez esetben szabálysértés elkövetése sem állapítható meg.

Téves azonban az a védői érvelés, miszerint a 3 doboz cigaretta megszerzése -, amelynek értéke nem haladja meg a bűncselekmény megvalósulásához szükséges 50000.- forintos határt - nem tekinthető a folytatólagosság egységébe tartozónak.

A Btk.12. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett a bűncselekmény, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére rövid időközökben többször követ el.

Az orgazdaság bűncselekményével kapcsolatos jogi megállapítások a jövedéki orgazdaság esetében is irányadók azzal, hogy a jövedéki orgazdaság elkövetési tárgya nem bármely, hanem csak a jövedéki adózás alól elvont árú lehet.

Ha tehát az elkövető az ugyanolyan (ekként szükségszerűen azonos jogi tárgyat sértő) bűncselekményének, egységes elhatározásból rövid időközökben, többszörös elkövetése egyaránt fennáll, a törvényi egység megállapításának nincs akadálya, mivel az azonos társadalmi érdek (a jövedéki terméket terhelő - s állami monopóliumon alapuló - jövedéki adó bevételeéhez fűződő társadalmi

érdek) sérelme folytán a bűncselekmény azonos sértett sérelmére megvalósultnak tekintendő.

A 3 doboz cigaretta megszerzése - értékére figyelemmel - a Btké.27. § (2) bekezdés b/ pontja szerint nem bűncselekmény.

A Legfelsőbb Bíróság iránymutatásának megfelelően állandósult ítélkezési gyakorlat és az orgazdaságnál kialakult elvek szerint (4/2004. Büntető jogegységi határozat) a folytatólagosság egységébe vonható az elkövető olyan részcsselekménye, amely a Btk. Különös Részben írt törvényi tényállást megvalósítja, csak értékhatár hiányában nem állapítható meg (szabálysértés).

Az I.r. terhelt lakásán lefoglalt és jövedéki terméknek minősülő 3 doboz cigaretta ilyen részcsselekménynek tekintendő, függetlenül attól, hogy a jövedéki orgazdaságnak nincs szabálysértési alakzata.

Mindezekre figyelemmel az I.r. terhelt bűnösségének megállapítása valamennyi részcsselekményét illetően helyesen történt, bűncselekményét az eljáró bíróság törvényesen minősítette folytatólagosan elkövetett jövedéki orgazdaság vétségének.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság - a Be.420. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen eljárva - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatot a Be.426. § alapján hatályában fenntartotta.

Az ismételt indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be.418. § (3) és a 421. § (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2007. szeptember 27. napján

Dr. Szabó Győző s.k. a tanács elnöke, dr. Csere Katalin s.k. előadó bíró, dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

írnok
ZÉ